

21 Οκτωβρίου 2014

Αποκατάσταση Ι.Ν. Αγ. Πέτρου στην Καστάνια της Μεσσηνιακής Μάνης

/ [Πεμπτούσια](#)

Την Κυριακή 12 Οκτωβρίου 2014 παραδόθηκε ένα σημαντικότατο μνημείο στην **Καστάνια** της Μεσσηνιακής Μάνης. Πρόκειται για το Βυζαντινό ναό του **Αγίου Πέτρου**, ο οποίος χρονολογείται στο τρίτο τέταρτο του 12^{ου} αιώνα και ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο των απλών τετρακίονιων σταυροειδών εγγεγραμμένων με τρούλο ναών. Στα μέσα του 13^{ου} αιώνα προστέθηκε στα δυτικά του ναού νάρθηκας και το 1813, σύμφωνα με επιγραφή, οικοδομήθηκε τριώροφο πυργοειδές κωδωνοστάσιο.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ζωγραφικός διάκοσμος του μνημείου. Διακρίνονται τέσσερις φάσεις αγιογράφησης. Τα δύο πρώτα στρώματα αγιογραφιών ανάγονται στα βυζαντινά χρόνια, ενώ το τρίτο είναι μεταβυζαντινό (18^{ος} αι.), με το τέταρτο -της μεταπολεμικής περιόδου- να αποτελεί μία «κακότεχνη επιζωγράφιση, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας αφαιρέθηκε κατά την πρόσφατη συντήρηση».

Το σημαντικότερο δεύτερο στρώμα χρονολογείται «στο δεύτερο μισό του 14^{ου} αι. και απηχεί τις τάσεις της μνημειακής ζωγραφικής στην περιοχή του Μυστρά κατά την όψιμη παλαιολόγια περίοδο».

Όπως διαβάζουμε στο σχετικό έντυπο που εξέδωσε η **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού**, υπό την επίβλεψη της οποίας πραγματοποιήθηκε το έργο, το μνημείο ήταν σε πολύ κακή κατάσταση αντιμετωπίζοντας σοβαρότατα δομοστατικά και οικοδομικά προβλήματα. Η

αποκατάσταση έγινε ανάμεσα στα έτη 2013 και 2014 (για την ακρίβεια σε χρονικό διάστημα 16 μηνών) με μέριμνα του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ) της Ελληνικής Εταιρείας και συντονισμό της Διευθύντριας της **26^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Ευαγγελίας Μηλίτση-Κεχαγιά**.

Το συνολικό κόστος του έργου ανήλθε στο ποσό των 447.400 € και καλύφθηκε χάρη στη γενναιόδωρη χορηγία **του Αθανασίου και της Μαρίας Μαρτίνου**.

Το τεχνικό κομμάτι του έργου ανέλαβε η εταιρεία **Μνημειοτεχνική ΕΠΕ** υπό την επίβλεψη του αρχιτέκτονος και μέλους του ΣΑΚ **Σταύρου Μαμαλούκου** και του αρχαιολόγου της 26^{ης} ΕΒΑ **Μιχάλη Κάππα**.

Η συντήρηση των τοιχογραφιών του μνημείου πραγματοποιήθηκε από το **Γιώργο Μουστάκη**, συντηρητή έργων τέχνης.

Είναι μεγάλη η χαρά που νιώθει ο καθένας μας όταν διαπιστώνει ότι παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πατρίδα μας και παρά τη γενικότερη «γκρίνια» που μας ταλαιπωρεί η συνεργασία των δημοσίων υπηρεσιών με ιδιώτες αποδίδει εξαιρετικούς καρπούς.

Σήμερα, θαυμάζοντας αυτό το σπουδαιότατο μνημείο πλήρως αποκατεστημένο και προστατευμένο, έχουμε την πολυτέλεια να σκεφτούμε με ανακούφιση ότι, εν τέλει, απέφυγε την κατάρρευση.

Το έργο της αποκατάστασης του σημαντικού αυτού μνημείου προβάλλει ξεκάθαρα τα οφέλη της αρμονικής συνύπαρξης και συνεργασίας της ιδιωτικής χορηγίας, του ελληνικού δημοσίου, των μη κερδοσκοπικών φορέων και των ιδιωτών εργοληπτών. Η αगाστή συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στο έργο, χωρίς καθυστερήσεις, αναβολές, προβλήματα και υπερχρεώσεις, ολοκλήρωσε ένα σύνθετο και επίπονο έργο σε μια δυσπρόσιτη ορεινή περιοχή, σε εξαιρετικά μικρό χρονικό διάστημα, με χρήση υλικών αρίστης ποιότητας και εφαρμογή συγχρόνων τεχνικών συντήρησης και αποκατάστασης, όπως παρουσιάζονται στη διεθνή τεχνική βιβλιογραφία.

Το παράδειγμα του «Αγίου Πέτρου» θα πρέπει να κινητοποιήσει όλους μας ώστε με σοβαρότητα και αποτελεσματικότητα να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της εποχής μας διαφορετικά η αποδόμηση της ιστορίας και της ιστορικής μνήμης όχι μόνο δεν θα ανακοπεί, αλλά υπάρχει ο ορατός ο κίνδυνος να συνεχιστεί με εντονότερους ρυθμούς.

♦ Τα στοιχεία για το μνημείο και τις εργασίες αποκατάστασης αντλήσαμε από σχετικό έντυπο της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού.

♦ Οι φωτογραφίες ανήκουν στον συντηρητή του μνημείου **Γιώργο Μουστάκη** και στην εταιρία αναστήλωσης και υλοποίησης σύνθετων τεχνικών έργων

αποκατάστασης μνημείων και παραδοσιακών συνόλων ΜΝΗΜΕΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ.

(Σημ. «Πεμπουσίας»: Το σύνολο του φωτογραφικού υλικού της αποκατάστασης θα δημοσιευθεί σύντομα στη «Φωτοθήκη» μας)